

Luodin-hanke

Jussi Kahlos

21.1.2009

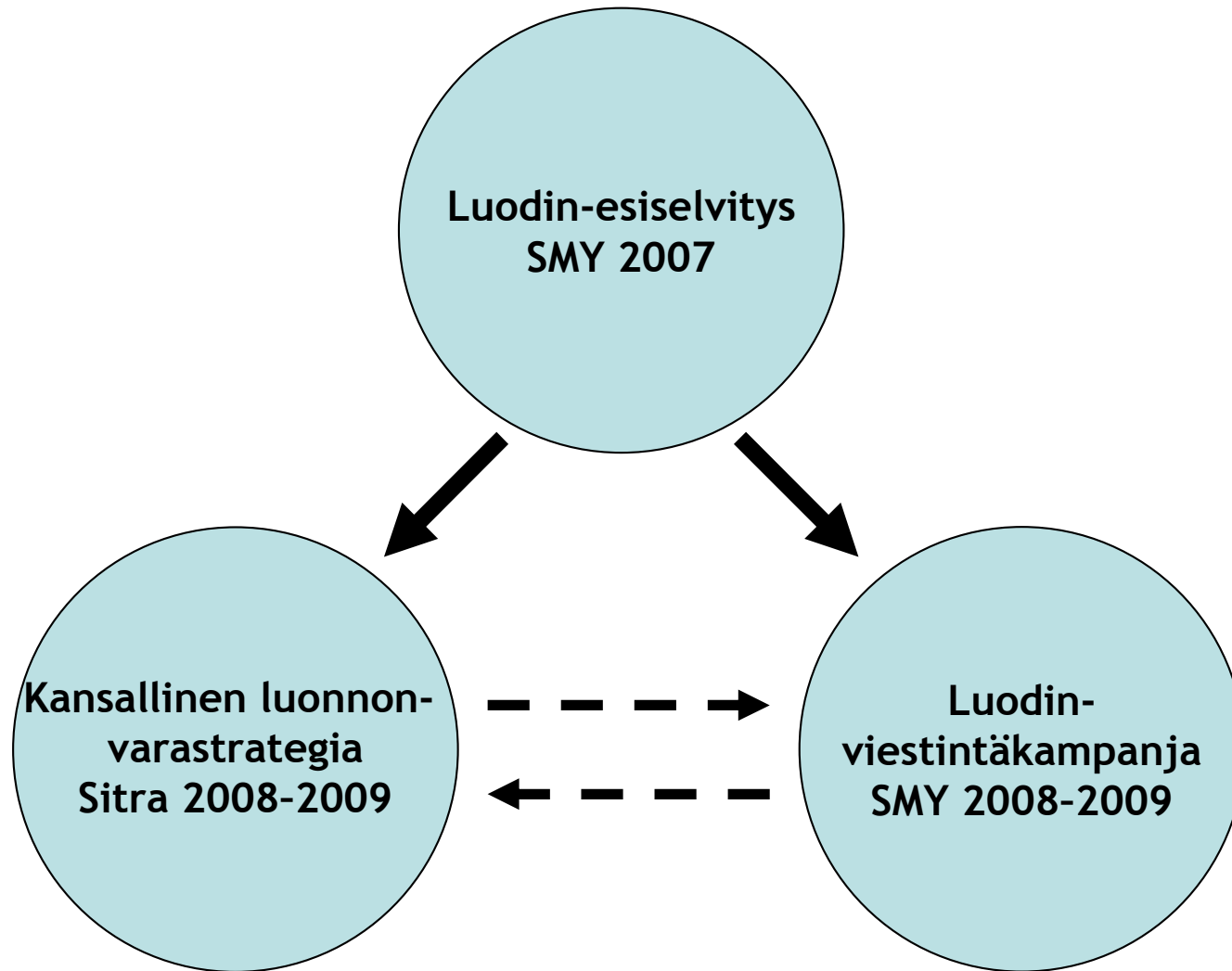
SISÄLTÖ

1. Luodin-hankkeen tausta
2. Mikä on luonnonvarakysymys?
3. Uutta liiketoimintaa luonnonvaroista

Luodin-hanke

- Luonnonvaradialogin ja -osaamisen kehittämishanke
- Käynnistettiin Suomen Metsäyhdistyksen aloitteesta
- Toteutus yhteistyössä muiden sektoreiden kanssa
- Esiselvitys 2007
- Luodin-esiselvityksen johtopäätökset:
  1. parannettava kokonaiskuvaa luonnonvarakysymyksistä; luonnonvarojen käytöstä, siihen vaikuttavista keskeisistä muutospaineista sekä luonnonvaraosaamisesta ja -dialogista
  2. lisättävä tietoisuutta luonnonvarakysymysten tulevaisuuden merkityksestä sekä tahtotilaa ja sitoutumista haasteiden ratkaisuun eri sektorien välisellä yhteistyöllä
  3. luotava käytännön toimintamalleja sisältävä suunnitelma luonnonvaradialogin ja -osaamisen kehittämiseksi Suomessa

Luodin-hanke

Luodin-viestintäkampanja

- Tavoitteet:
  - Tukea kansallisen luonnonvarastrategian laadintaa
  - Edistää tiedon ja kokemusten vaihtoa hallinnon, politiikan, elinkeinoelämän ja tutkimuksen välillä
  - Välittää tietoa Luodin-esiselvityksen tuloksista
  - Kartoittaa eri toimijatahojen luonnonvaroihin liittyviä näkemyksiä
- Keskeiset toiminnot:
  - Teemapäivät
  - Verkkosivusto
  - Artikkelisarja
  - Loppuseminaari

Luodin-viestintäkampanja

- Ohjausryhmä:
  - Kaisa Pirkola, Maa- ja metsätalousministeriö (pj.)
  - Alpo Kuparinen, Työ- ja elinkeinoministeriö
  - Katja Huumo, Ympäristöministeriö
  - Anne Rauhamäki, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
  - Tiina Ryttilä, Suomen Metsäyhdistys
  - Tapio Pouta, Metsähallitus
  - Miia Wallén, Energiateollisuus ry
  - Merja Vuori, Kemianteollisuus ry
  - Risto Pesonen, Rakennusteollisuus RT ry
  - Jaakko Silpola, Turveteollisuusliitto ry
- Projektitiimi / Suomen Metsäyhdistys ry
  - Jussi Kahlos, Heidi Lindblom
- Rahoitus:
  - MMM, TEM, YM, MTK, Metsähallitus, Energiateollisuus ry, Kemianteollisuus ry, Metsäteollisuus ry, Rakennusteollisuus RT ry, Turveteollisuusliitto ry

Mikä on luonnonvarakysymys?

TAUSTA

- **Luonnonvarat ovat kaikille välttämättömiä ravinnon, suojan, energian ja raaka-aineiden lähteitä.**

Luonnonvarojen luokittelu

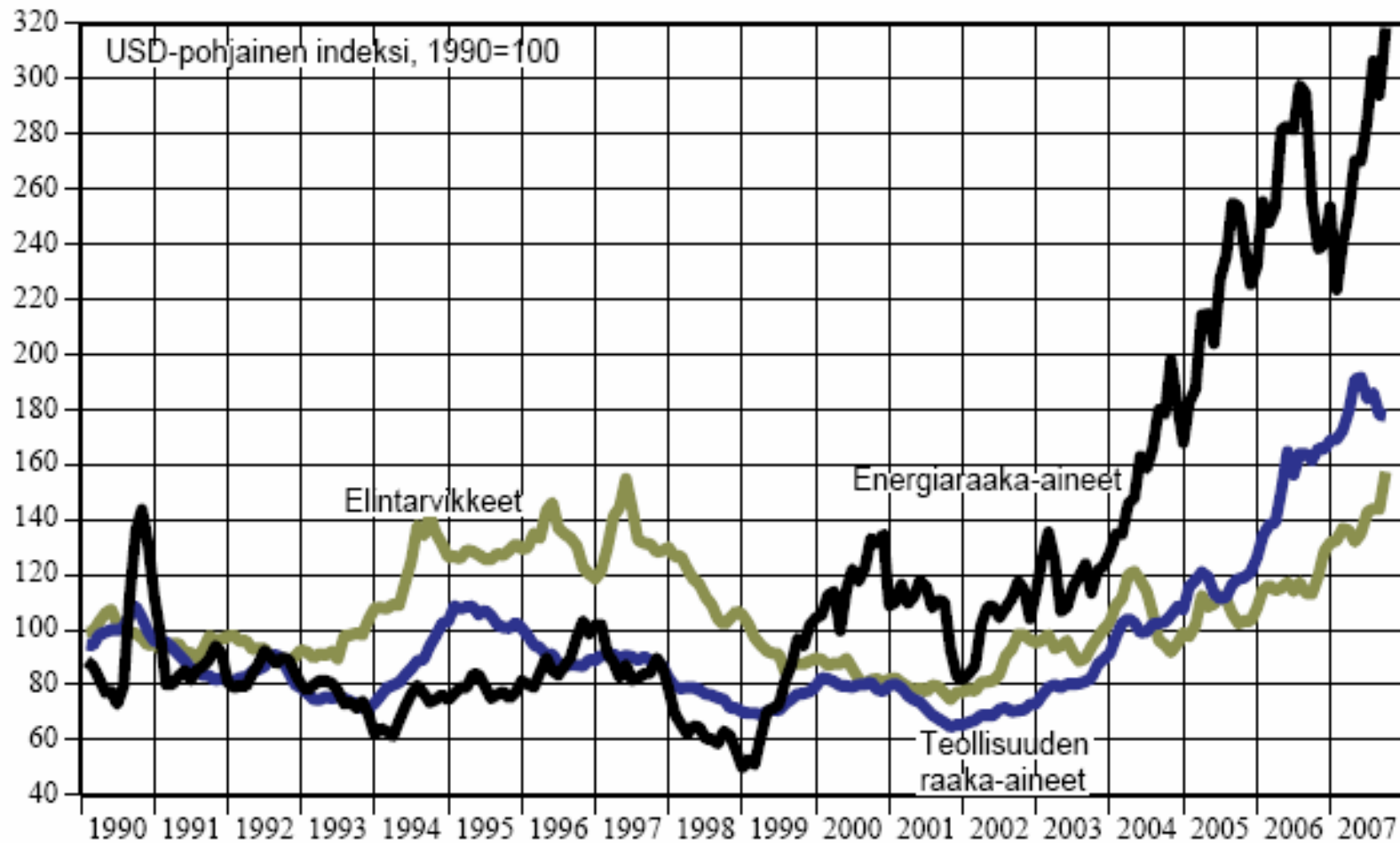
	Aineelliset		Aineettomat
	Uusiutumattomat	Uusiutuvat	
Energia	Öljy Maakaasu Kivihiili Turve Uraani	Puu Energiakasvit Biokaasu Vesi Turve Jäte	Aurinko Tuuli Vesi Ilma
Materiaalin tuotanto	Mineraalit Muut maa-ainekset	Puu Turve Vesi	
Ravinto	Mineraalit	Kasvit, hedelmät ja marjat Kotieläimet ja riista Vesi	
Elinympäristö			Maisema, tila Ekosysteemipalvelut

Lähde: EEA [sovellettu]

TAUSTA

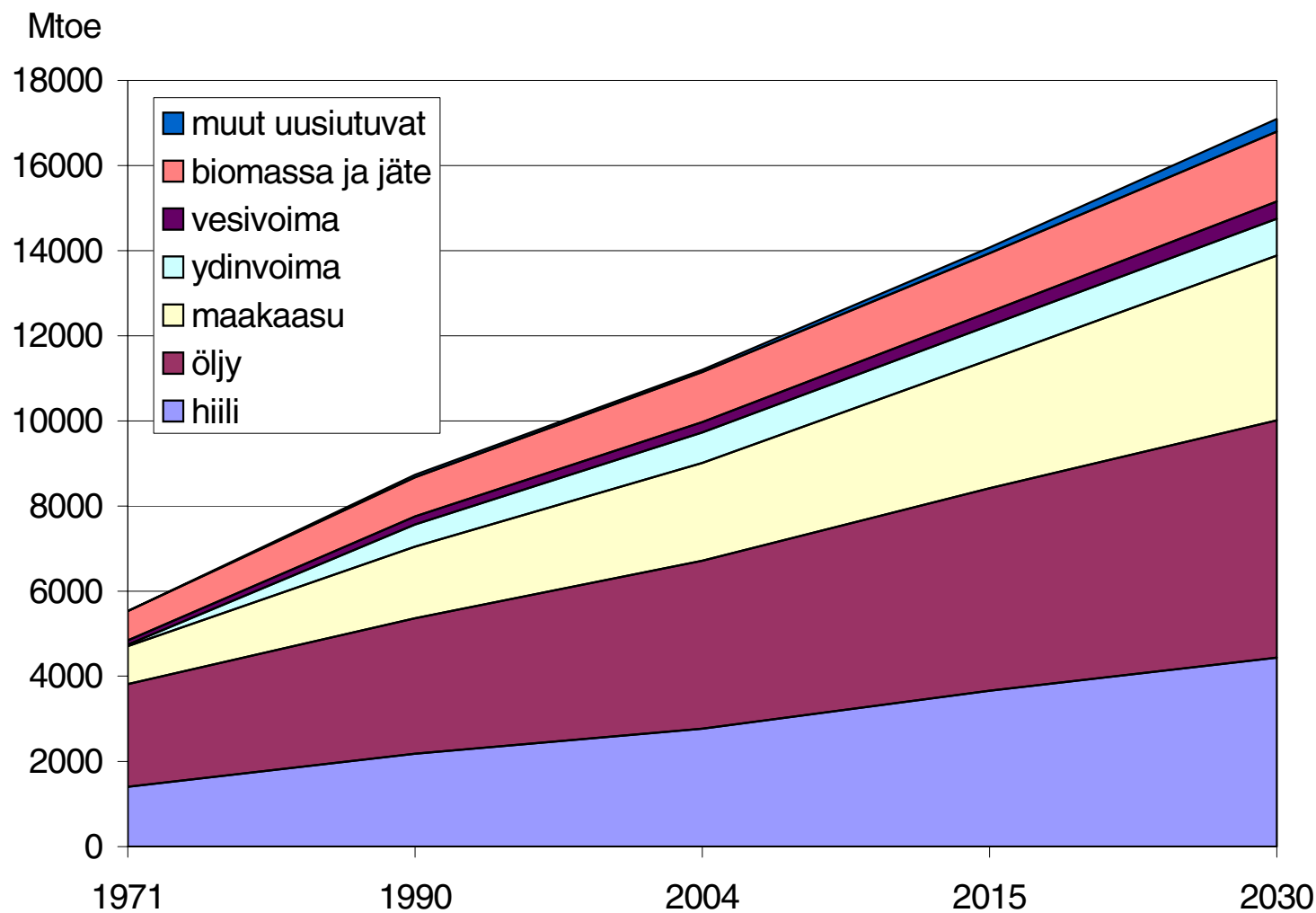
- Maapallon väkiluku kasvaa edelleen ja väkirikkaiden maiden nopea taloudellinen kehitys lisää luonnonvarojen käyttöä.
  - Kilpailu raaka-aineista kiristyy
  - Raaka-aineiden hinnat heilahtelevat voimakkaasti
  - Luonnonvarojen taloudellinen merkitys kasvaa entisestään

Raaka-aineiden hintoja

Lähde: HWWA

Maailman energiantarpeen kehitys

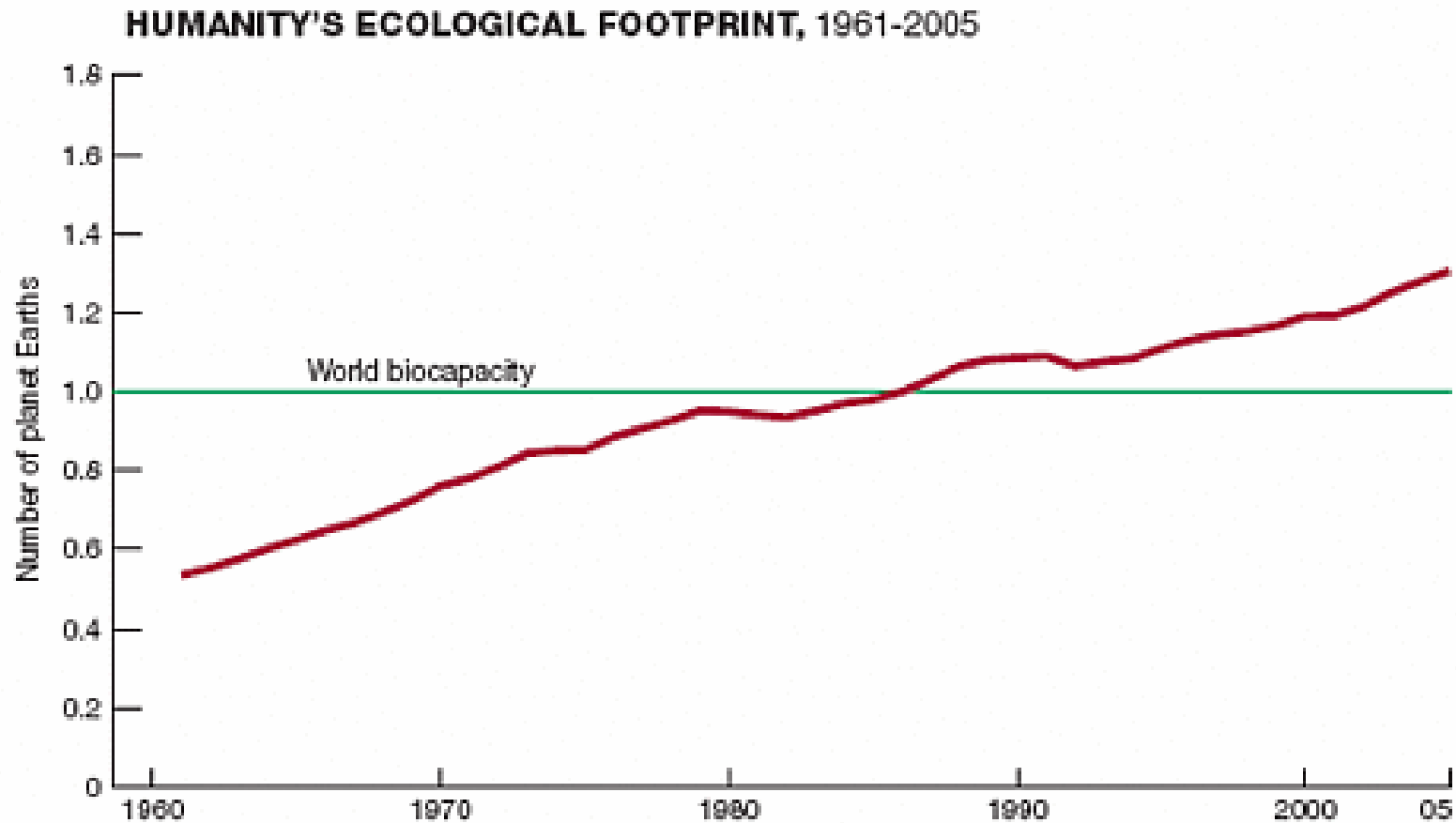

Lähde: IEA World Energy Outlook 2006, referenssiskenaario

TAUSTA

- Luonnonvarojen käyttö ylittää maapallon ekosysteemien vuotuisen tuoton.
  - Vaikuttaa myös luonnonvarojen saatavuuteen ja laatuun.

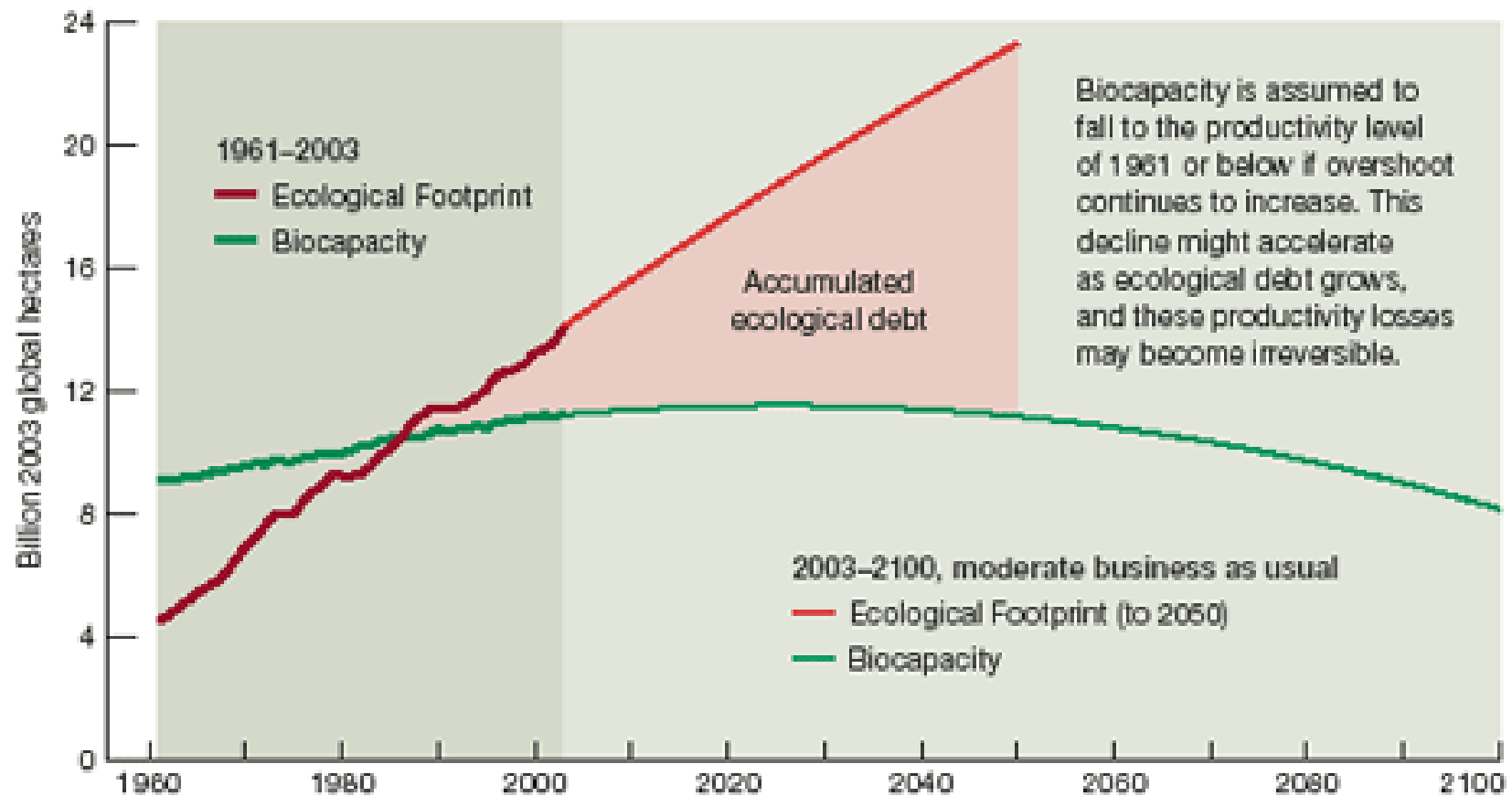
Ihmiskunnan ekologinen jalanjälki

Lähde: WWF Living Planet -raportti 2008

Ihmiskunnan ekologinen jalanjälki

BUSINESS-AS-USUAL SCENARIO AND ECOLOGICAL DEBT

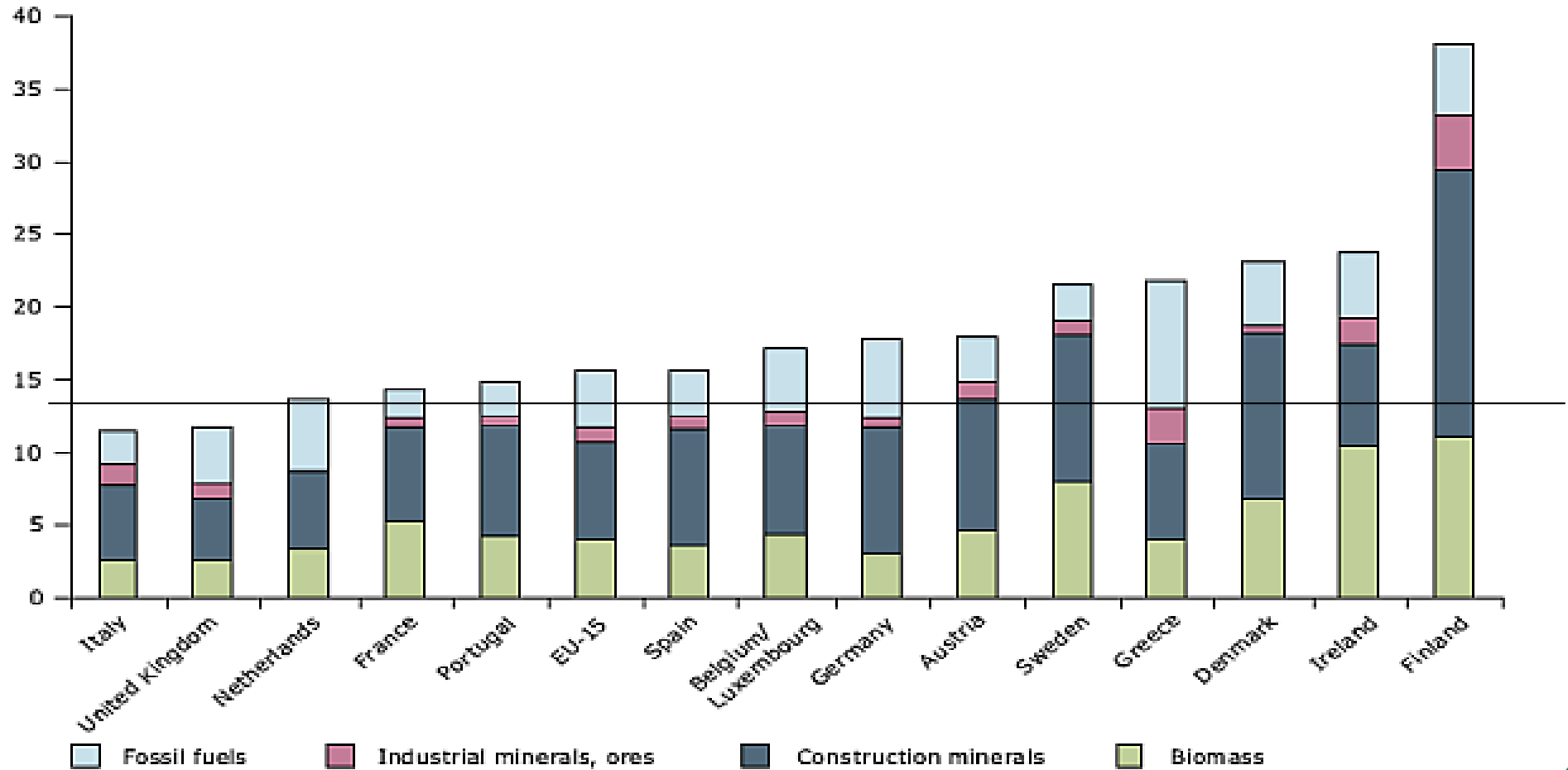
Lähde: WWF Living Planet -raportti 2008

TAUSTA

- Suomessa käytetään selvästi enemmän luonnonvaroja henkeä kohden kuin Euroopassa keskimäärin.

Luonnonvarojen käyttö

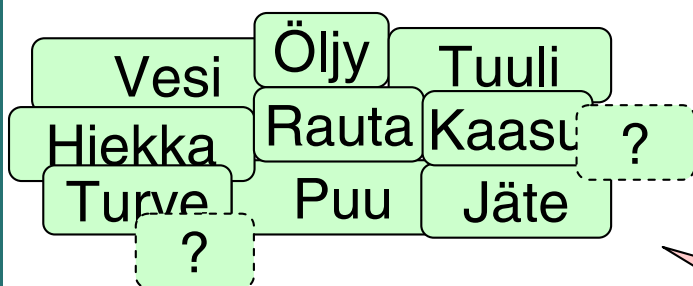
Tonnia / henkilö

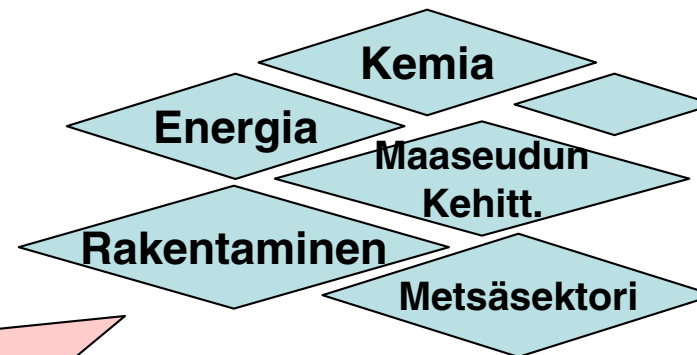
Lähde: Eurostat 2001

Luonnonvarojen käytön viitekehys

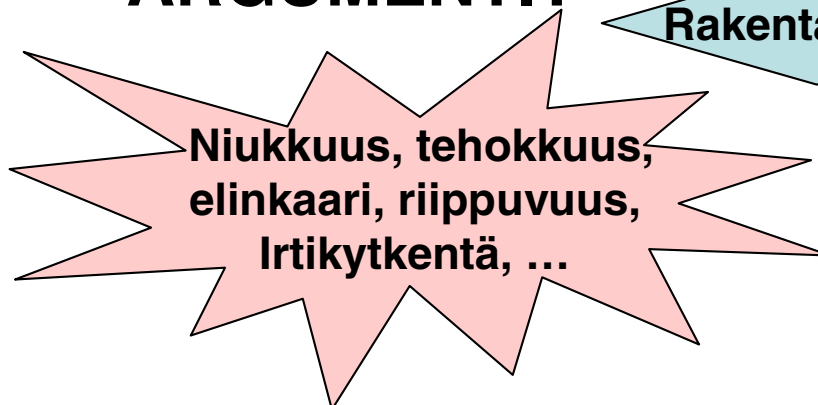
LUONNONVARAT

SEKTORIT

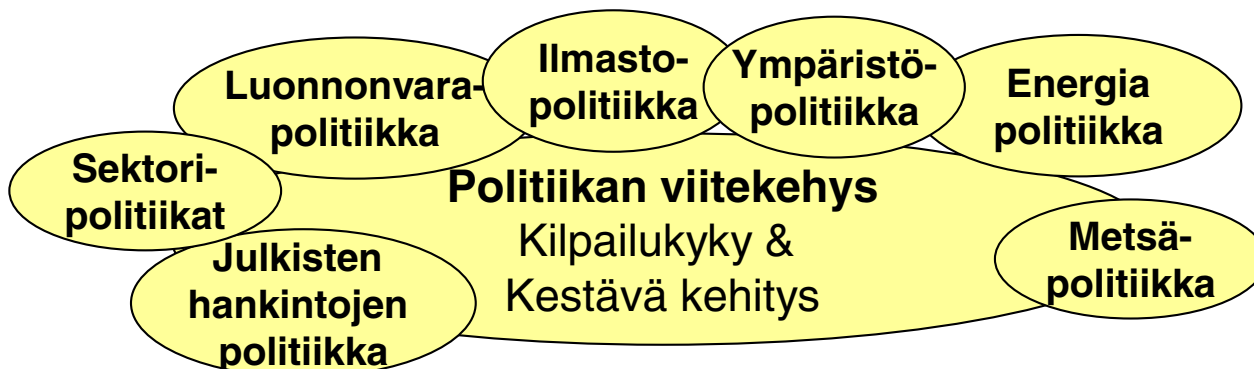

ARGUMENTIT

MUUTOSVOIMAT:

Ilmastonmuutos
Väestönkasvu
Globalisaatio
Talouskasvu
Teknologia
Ymp.vaikutukset
Kulutustavat
Kv. tasa-arvo
Jne.

POLITIikka

Kuva: Eeva Hellström

ESISELVITYKSEN PÄÄTELMÄT (1/2)

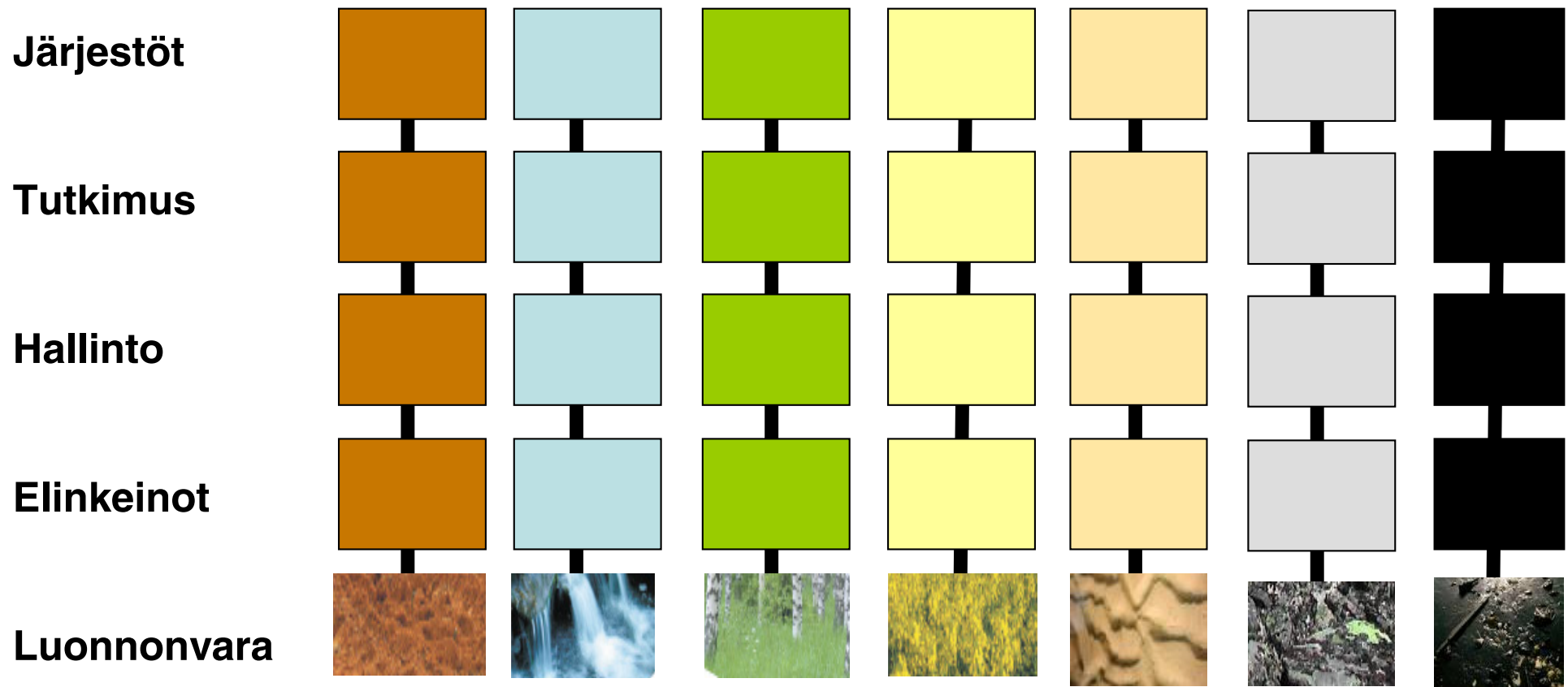
- Kysymys luonnonvarojen käytöstä ja riittävydestä voi nousta yhtä tärkeäksi kysymykseksi kuin ilmastonmuutos.
- Suomalaisen yhteiskunnan ja elinkeinoelämän on tarpeen valmistautua tulevaan murrokseen luonnonvaramarkkinoilla ja -politiikassa.
- Suomella on monilta osin erinomaiset edellytykset ennakoivaan toimintaan. Tähän sisältyy kuitenkin muutamia haasteita:
  - tietoisuus luonnonvarapolitiikan kasvavasta merkityksestä on vielä vähäistä
  - yhteistyö tutkimuksen, politiikan, hallinnon ja elinkeinoelämän välillä hajanaista

ESISELVITYKSEN PÄÄTELMÄT (2/2)

- Luonnonvarakysymyksissä menestyminen edellyttää luonnonvarojen käytön tarkastelua kokonaisuutena.
  - Luonnonvarat tunnettava yhdessä: luonnonvarojen käyttö eri sektoreilla, globaalit luonnonvaraketjut ja muutostekijät
- Toimittava yhteisymmärryksessä muiden alojen kanssa.
  - Lisättävä vuorovaikutusta tutkijoiden, politiikan, hallinnon ja elinkeinoelämän välillä
- Keskusteltava enemmän luonnonvarojen käytön tavoitteista, käytön kokonaisvaikutuksista, globaaleista kytkennöistä ja kehittämishaasteista.
  - Edellyttää muiden sektoreiden tuntemista

LUONNONVARATOIMIJAT:

Sektorikohtainen verkottuminen vahvaa,
sektoreiden välinen verkottuminen heikompaa

Kuva: Eeva Hellström

Uutta liiketoimintaa luonnonvaroista

Uutta liiketoimintaa luonnonvaroista

- Luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuva liiketoiminta
- Strategisten luonnonvarojen mahdollisuudet
- Nykyisten elinkeinojen haasteet ja mahdollisuudet

Kuva: Annika Varjonen

Työpajan kysymykset

- Miten edistetään biotalouden uusia liiketoimintamahdollisuuksia?
- Miten luonnonvaramarkkinoihin voidaan vaikuttaa niin, että syntyy uutta liiketoimintaa?
- Millaisia uudistumistarpeita on nykyisellä luonnonvarapohjaisella liiketoiminnalla?
- Miten aineettomille luonnonvaroille luodaan markkinoita?

→ Käytännön kehittämishankkeet

www.smy.fi/luodin